

ΤΟΜΕΑΣ III:

ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ & ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ

3^ο ΕΤΟΣ 2022-2023, 5^ο ΕΞΑΜΗΝΟ Παρασκευή 10:15-14:00 & 16:00-19:00

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΜΑΘΗΜΑ : ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΣΥΝΘΕΣΗ V

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ:

ΔΗΜΟΣΙΟ ΚΤΙΡΙΟ – ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΧΩΡΟΣ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ:

Ανοιχτές δομές στον ιστό της πόλης – Common Space

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ

ΘΕΜΑ: Το Περίπτερο της Πόλης

ΕΦΑΡΜΟΓΗ:

Πύλη ενημέρωσης και υποδοχής - Ένα κέντρο δραστηριοτήτων και προβολής της ζωής της Ξάνθης.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ:

ΘΕΩΝΗ ΞΑΝΘΗ , Αναπλ.Καθηγήτρια,υπεύθυνη μαθήματος

ΣΤΑΥΡΟΣ ΔΕΝΔΡΙΝΟΣ, Αναπλ.Καθηγητής

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.

Το συγκεκριμένο μάθημα των Αρχιτεκτονικών Συνθέσεων Β είναι η αρχή ενός ενιαίου εκπαιδευτικού κύκλου, που φτάνει μέχρι την Αρχιτεκτονική Σύνθεση ΙΧ που διερευνάται ο σχεδιασμός ειδικών κτιρίων και συνόλων με κοινά χαρακτηριστικά.

- το δημόσιο χαρακτήρα τους,
- την ιδιαιτερότητα της ένταξής τους στον πολεοδομικό ιστό, αλλά και γενικότερα στα ορατά και μη περιβάλλοντα (κοινωνικοπολιτικά, πολιτιστικά, πολιτισμικά, περιβάλλοντα μνήμης και κοινών βιωμάτων).
- και τη δυνατότητά τους να λειτουργήσουν σαν αστικές βαλβίδες σύνδεσης -και πιθανώς αναζωογόνησης- της ζωής της πόλης.

Ειδικά το μάθημα αυτό είναι το πρώτο που θα επικεντρωθεί, θα αναλύσει έννοιες όπως το κοινό, το συλλογικό, το δημόσιο, το κοινόχρηστο, το κοινόκτητο, το πολύχρηστο, τον ενεργοποιημένο πτολύτροπο δημόσιο χώρο, τους χώρους κοινωνικοποίησης - συνάθροισης αλλά και των κοινών βιωμάτων και συλλογικής μνήμης και εμπειρίας. Αυτοί οι προβληματισμοί αφορούν τόσο τη σχέση μας με την πόλη και το ευρύτερο περιβάλλον όσο και τη σχέση μας με το δημόσιο κτίριο.

ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΚΤΙΡΙΟ.

1.1.1 Εξ ορισμού αναφερόμενο σε πληθυσμό, δραστηριότητες και συμπεριφορές πού υπερβαίνουν και σε μέγεθος και σε είδος τα διαλαμβανόμενα στο ιδιωτικό περιβάλλον της κατοικίας, το δημόσιο κτίριο μας εισάγει σε μια σειρά πρωτοεμφανιζόμενων προβλημάτων. Κύρια θέση ανάμεσα σ' αυτά κατέχει το ακόλουθο αίτημα: Πώς θα επιτευχθεί η ανάπτυξη και η ανάδειξη του ιδιάζοντος δημόσιου χαρακτήρα του; Οι προσήκοντες τρόποι αρχιτεκτονικού χειρισμού

- της οικοδομικής του μάζας,
- των ροών προσέγγισης και κυκλοφορίας των επισκεπτών εντός του,
- της ευρύτερης παρουσίας του μέσα στο περιβάλλον, (γόνιμα διδακτικής, συμβολικής, νοηματοδοτικής)

είναι ελάχιστες και ενδεικτικές αναφορές καταστάσεων ως προς τις οποίες συγκροτείται ο χαρακτήρας αυτός.

1.1.2 Ως προϋπόθεση για την αρχιτεκτονική τους διάπλαση, όλα τα δημόσια κτίρια είναι εκτεθειμένα στο ανοιχτό (και συνθετικά προκλητικό) πεδίο της κοινωνικότητας, της κοινότητας των πολιτών, της συλλογικής βίωσης, της πολυσύχναστης (και γ' αυτό συχνά φθοροποιού) κοινής χρήσης (κοινόχρηστα), τελικά της κοινής κτήσης (κοινόκτητα).

Ωστόσο, ανάλογα με την ειδική δραστηριότητα (ή συνδυασμό δραστηριοτήτων) πού καθένα υπηρετεί, εύλογα προκύπτουν επί μέρους δεσμεύσεις, απαιτήσεις και ειδικές προδιαγραφές για την ικανοποιητική λειτουργία του. Αυτές συμβάλλουν στην διαμόρφωση της εκάστοτε διαφοροποιημένης εκδοχής δημόσιου χαρακτήρα. Για παράδειγμα, να μια πρόχειρη παράθεση όρων πού προσδιορίζουν είδη δημόσιων κτιρίων: Δικαστήριο, Σχολείο, Μουσείο, Θέατρο, Επιβατικός Σταθμός, Διοικητήριο κ.α. Άμεσα αντιλαμβάνεται κανείς τις αντίστοιχες διαφοροποιήσεις πού τα διέπουν, π.χ., ως προς το ωράριο λειτουργίας, ως προς το βαθμό ελευθερίας (ή αντίστροφα ελέγχου) της προσπελασμότητας του κοινού σε συνάρτηση με προβλήματα ασφάλειας, οχλήσεων, κ.τ.λ. Όλα τα παραπάνω δεν είναι παρά επιπρόσθετες παράμετροι πού - με κατάλληλους τρόπους αρχιτεκτονικά αντιμετωπισμένες - συντείνουν στην ακόμη πιο απτή προσέγγιση του χαρακτήρα του δημόσιου κτιρίου.

1.1.3 Γίνεται λοιπόν φανερό ότι η μελέτη δημόσιων κτιριακών περιβαλλόντων εκ φύσεως εκκολάπτει πολλές - αισθητά διαφοροποιούμενες και, κάποτε αντικρουόμενες - εκδοχές και αναπτύσσεται σε πολλά - και συχνά ετερογενή - επίπεδα. Συνεπώς, από εκπαιδευτική άποψη, της αρμόζει να εκτυλίσσεται σε διαδοχικά εξάμηνα σπουδών και σε διαφορετικά μαθήματα, πού το καθένα από τη σκοπιά του εξετάζει διάφορες εκφάνσεις του Δημόσιου κτιρίου.

- .1.4 Ειδικά στο 5^ο Εξάμηνο, το θέμα αναδεικνύει μιαν ακόμη ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα πτυχή του δημόσιου κτιρίου: Πρόκειται για την **ανάμιξη/συνδυασμό δημόσιων χρήσεων**, συνθήκη πού μπορεί ν'αποβεί αρχιτεκτονικά «εκρηκτικά» (είτε με θετική είτε -πράγμα πού απευχόμαστε- με αρνητική έννοια), συνθήκη ζωογόνο και, σε κάθε περίπτωση, συνθήκη πού μπορεί να πραγματωθεί κατ'εξοχήν σε δημόσιο κτιριακό συγκρότημα.

Η συνύπαρξη ποικίλων χρήσεων σε ένα αρχιτεκτονικό έργο πολλαπλασιάζει όσα ειπώθηκαν πιο πάνω (για τον δημόσιο χαρακτήρα) και, συνεπώς, εγκαθιδρύοντας ένα σύνθετο πλαίσιο ειδικής λειτουργίας, πολλαπλασιάζει τη δυσκολία του αρχιτεκτονικού προβλήματος. Εδώ, το ζητούμενο είναι να εντοπισθούν και να ελαχιστοποιηθούν οι ενδεχόμενες τριβές αντίρροπων απαιτήσεων, να εντοπισθούν και να μεγιστοποιηθούν οι ενδεχόμενα συγκλίνουσες δυνατότητες πού προσφέρονται από συστατικά του θέματος. Εν τέλει, να ισορροπήσουν οι πολλαπλοί χαρακτήρες των ειδικών χρήσεων - λειτουργιών σε μια συγκρότηση ενιαία μεν αλλά πολλαπλά εκφραστική.

- 1.1.5 Από μιαν άποψη, **ένα δημόσιο κτίριο μικτών χρήσεων** θα μπορούσε χαλαρά να παραλληλισθεί και με «**μικρογραφία πόλης**». Αυτή η νοηματική –και σε καμιά περίπτωση κατ'ανάγκη μορφική- συσχέτιση ανοίγει το δρόμο για την επισήμανση ενός καίριου ζητήματος πού αφορά το δημόσιο κτίριο και ακόμη εμφαντικότερα το δημόσιο κτίριο μικτών δραστηριοτήτων: Πρόκειται για την ανάγκη ένταξής του στο αστικό περιβάλλον του, στην πόλη. Για την ανάγκη εξεύρεσης των κατάλληλων τρόπων με τους οποίους το νεοεισαγόμενο κτίριο θα ανταποκριθεί στις ήδη διαμορφωμένες (αλλά και τις, ανά πάσα στιγμή διαμορφώμενες) τάσεις και δυναμικές ιδιότητες του περίγυρου πού πρόκειται να το υποδεχθεί. Έτσι, η εμφύτευση αυτή μέσα σε ένα προϋπάρχον δομημένο πλέγμα με προσδιορισμένους χαρακτήρες (χωρικούς, γεωμετρικούς, λειτουργικούς, αντιληπτικούς, κοινωνικούς), με εγκαθιδρυμένη την εθιμική του υπόσταση και το ύφος του μέσα από διαρκή χρήση και βίωση, συνιστά ένα πρόβλημα κορυφαίου ενδιαφέροντος, πόσο μάλλον για ένα δημόσιο κτίριο μικτών χρήσεων πού φιλοδοξεί να αναλάβει ένα ζωτικό ρόλο - κρίκο μέσα στη συντελούμενη χωρική και χρονική συνέχεια του δημόσιου βίου και του δημόσιου περιβάλλοντος της πόλης.
- 1.1.6 Έτσι λοιπόν η μελέτη ενός δημόσιου κτιρίου μικτών χρήσεων προσφέρεται ως ιδεώδες πεδίο αρχιτεκτονικής σύνθεσης όπου συναντώνται και αλληλεπιδρούν οι μέριμνες και οι παράμετροι σχεδιασμού πού καθορίζουν τρεις θύλακες του δομημένου περιβάλλοντος (η

«μεγάλη» κλίμακα-πόλη πού περιέχει και υποδέχεται τη «μέση» κλίμακα-κτίριο, πού με τη σειρά του διαρθρώνει, διευθετεί και αναδεικνύει τη «μικρή» κλίμακα-επί μέρους χώροι, δηλαδή τους επιμέρους χώρους, τις περιοχές και τα μικροπεριβάλλοντα).

- 1.1.7. Πολύ περισσότερο όταν η θεματική ενότητα, –άρα και η σπουδή-, εστιάζει στο πως ένα δημοτικό συγκρότημα μέσα από τις πολλαπλές δραστηριότητές του μπορεί να αποτελέσει ένα **έναυσμα** ή και το **εργαλείο ανασχεδιασμού** του περιβάλλοντα **αστικού ιστού**, ενσωματώνοντας, εκτός από την εσωτερική λειτουργική και αισθητική του υπόσταση (και ποια είναι άραγε;) ως δημόσιο κτίριο, ένα ακόμη παράγοντα: αυτού του **αστικού ρυθμιστή**. Υπό αυτό το πρίσμα, μπορεί να θεωρήσει ο σπουδαστής την **έννοια του ανοικτού δημόσιου κτιρίου** -μια συνεργαζόμενη πολλαπλά **αστική βαλβίδα-** που από τη μια μελετάται και σχεδιάζεται με αυτοτέλεια και κανόνες κι από την άλλη αναδιοργανώνει, επανασχεδιάζει, συρράφει, δανείζει και δανείζεται από το περιβάλλον, ή και διανοίγει νέους τρόπους ζωής και εγκατάστασης στον κοινωνικό, πολιτιστικό και καθημερινό βίο μιας μικρής πόλης.

1.2. Η ΠΟΛΗ ΚΑΙ ΟΙ ΣΥΛΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ.

Η πόλη είναι δημιούργημα της ανθρώπινης ανάγκης για συνεύρεση και κοινωνικότητα. Ο δημόσιος χώρος της, ελεύθερος ή και κτισμένος, είναι ο κατ' εξοχήν τόπος – υποδοχέας της κοινωνικής ζωής, ο τόπος της συνύπαρξης. Εκεί είναι όπου αναπτύσσεται το εμπόριο και η ψυχαγωγία, καλλιεργείται ο πολιτισμός, τελείται η λατρεία. Στο δημόσιο χώρο της πόλης εκτίθενται και κρίνονται οι συμπεριφορές και εξ' αιτίας αυτού του φαινομένου, γίνεται ένας **χώρος κοινωνικοποίησης**, δηλαδή έχει παιδευτική αξία. Αφ' ετέρου, πρόκειται για το πεδίο της εκφοράς και της ανταλλαγής των απόψεων, εκεί όπου συγκροτούνται οι συλλογικότητες και εκφράζονται οι αντιθέσεις (κοινωνικές, οικονομικές, πολιτισμικές). Γ' αυτό και ο **δημόσιος χώρος της πόλης** έχει αξία **πολιτική**. Αναγκαία συνθήκη ύπαρξης και λειτουργίας των χώρων αυτών της πόλης ως δημόσιων κατ' ουσία και όχι κατ' επίφαση, είναι η συναίσθηση από τους πολίτες της ανάγκης, του δικαιώματος αλλά και της υποχρέωσης για τη συμμετοχή τους στα κοινά ζητήματα (τα τελετουργικά, τα σημαντικά, ακόμα και αυτά της καθημερινής τύρβης).

Η πολυσημία, η πολυμορφία και η πολυλειτουργικότητα του δημόσιου χώρου της πόλης, αποτέλεσμα της σύνθεσής του από - πολλές φορές- αντικρουόμενες δυνάμεις, του αποδίδουν εξαιρετική

ζωντάνια και τον καθιστούν ένα χώρο δυναμικό, ένα «**χωνευτήριο**» δράσεων και πρακτικών.

Τα ζητήματα αυτά στοιχειοθετούν ένα ξεχωριστό και ευρύτατο θεματικό κύκλο και η έκφρασή τους μπορεί να ποικίλει ανάλογα με τον τόπο και το χρόνο. Στο συγκεκριμένο συνθετικό θέμα η αφετηρία και η εξέλιξη του σχεδιασμού άπτεται του προβληματισμού αυτού, καθώς το νέο κτίριο καλείται να συνδεθεί με έναν υπάρχοντα, αλλά και να δημιουργήσει, δημόσιο χώρο και οι δραστηριότητες που θα περιέχει αποτελούν και αυτές μια εκδήλωση του συλλογικού βίου. Στο βαθμό λοιπόν που του αναλογούν, εγείρονται ερωτήματα, αφ' ενός σχετικά με το περιεχόμενο, το ύφος και την ένταση των συλλογικών δραστηριοτήτων, αφ' ετέρου σχετικά με τον τρόπο που το νέο κέλυφος θα ανταποκρίνεται, ή όχι, στις συλλογικές δράσεις που θα περιέχει και τελικά τι είδους μορφής και νοήματος δημόσιο κτίριο παράγει.

1.3. Η ΠΟΛΗ ΚΑΙ ΟΙ ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ ΔΗΜΟΣΙΟΙ ΧΩΡΟΙ.

Οι πόλεις ζουν και αναπτύσσονται γύρω και δίπλα από ελεύθερους δημόσιους χώρους, δημόσιους ή μη. Στην πόλη της Ξάνθης, με τον πλούσιο πολεοδομικό ιστό της αλλά και το ενδιαφέρον γεωγραφικό ανάγλυφο και την ποικιλία του φυσικού τοπίου, μπορούμε να αντιληφθούμε πώς συντάσσεται η καθημερινή δημόσια ζωή, παρατηρώντας:

- Πλατείες (μεγέθη, σχήματα, τυπολογίες, λειτουργίες)
- Σχέσεις δημόσιων ελεύθερων χώρων με το κτιστό περιβάλλον (δημόσια κτίρια, κοινόχρηστες λειτουργίες κλπ.)
- Διαβαθμίσεις από χρήσεις των υπαίθριων χώρων (κεντρική πλατεία, συνοικιακή πλατεία, κοινόχρηστος χώρος, πλάτωμα, αλάνα κλπ.)
- Προσπελασμότητα, πυκνότητα χρήσης και συμπεριφορά του χρήστη στο δημόσιο χώρο.
- Δράσεις που αναπτύσσονται, προστατεύονται ή αποδιώχνονται ανάλογα με τη διαμόρφωση του υπαίθριου χώρου.
- Η κίνηση, η ροή από τον ελεύθερο χώρο προς το κτήριο και αντίστροφα (όρια, φυγές, κατευθύνσεις).

Παρατηρήσεις που θα βοηθήσουν στην **αντίληψη των σχέσεων χώρων και ανθρώπων** και θα γίνουν το έναυσμα για να συλλάβουμε το πέρασμα από το «κλειστό» στο «ανοιχτό», από το «κενό» στο «πλήρες», από τον «ιδιωτικό» στο «δημόσιο» χώρο, το «ατομικό» και το «πολυσυλλεκτικό». Οι ίδιοι δε οι δημόσιοι χώροι και ο χαρακτήρας του γίνονται πολλές φορές τα πεδία κατανόησης της σχέσης μας με το σύνολο των δομών στις οποίες υπάρχουμε.

2.ΘΕΜΑ: ΤΟ ΠΕΡΙΠΤΕΡΟ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ

**ΠΥΛΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΧΗΣ - ΕΝΑ ΚΕΝΤΡΟ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΤΗΣ ΞΑΝΘΗΣ.**

ΓΙΑ ΠΟΙΟΥΣ:

- τους κατοίκους
- τους επισκέπτες
- τους φοιτητές
- τους συλλόγους κοινωνικού ή πολιτιστικού χαρακτήρα
- τις παραγωγικές ομάδες των τοπικών ή ειδικών προϊόντων

ΓΙΑΤΙ:

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ:

- του χαρακτήρα της πόλης και της ευρύτερης περιοχής και των δραστηριοτήτων τουρισμού και αναψυχής.
- προγραμμάτων οικονομικού επιχειρείν και παραγωγικής δραστηριότητας.
- δυνατοτήτων συμμετοχής σε κοινωνικές, πολιτιστικές ή εθελοντικές δράσεις.

ΥΠΟΔΟΧΗ - ΠΡΟΒΟΛΗ:

- πολιτιστικών δρώμενων
- ατομικών ή συλλογικών εκθέσεων και καλλιτεχνικών εκδηλώσεων.
- μόνιμων εκθετηρίων -πωλητηρίων παραδοσιακών προϊόντων
- περιοδικών εκθετηρίων - εργαστηρίων ή ενοικιαζόμενων χώρων εργασίας.

ΕΣΤΙΑΣΗ - ΑΝΑΨΥΧΗ

ΦΙΛΟΞΕΝΙΑ - ΔΙΑΜΟΝΗ

- Προσωρινή παραμονή
- Ολιγοήμερη διανυκτέρευση

ΤΙ:

Ένας σύνθετος δημοτικός χώρος με πολλές δράσεις και δραστηριότητες σε κλειστές και ανοιχτές ενότητες, πλαισιωμένος από ενδιάμεσους ημι-υπαίθριους και ελεύθερους χώρους. Στόχος η υποδοχή της καθημερινής και από "κοινου" ζωής των κατοίκων της γειτονικής και ευρύτερης περιοχής που το περιβάλλει. Άλλα και η αναζωογόνηση - προβολή του δημόσιου και συλλογικού προσώπου της πόλης.

ΠΟΥ:

Στο κέντρο της πόλης της Ξάνθης

ΠΩΣ:

.....Επί του σχεδιαστηρίου

3.ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΑ - ΚΤΙΡΙΟΛΟΓΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΗΜΙΥΠΑΙΘΡΙΟΙ ΧΩΡΟΙ	ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ ΧΩΡΟΙ																																										
<p>Στοές Pilotis Στέγαστρα (επί μέρους ή μεγαλύτερων μεγεθών) Ενδιάμεσα στεγασμένα κενά Ελαφριές κατασκευές (πλέγματα, τέντες κ.λ.π.)</p>	<p>ΠΛΑΤΕΙΑ 500τμ. <ul style="list-style-type: none"> • Αίθρια • Ενδιάμεσοι υπαίθριοι • «Κήποι»-Αυλές • Βατά δώματα ΥΠΑΙΘΡΙΟΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ 120τμ. <ul style="list-style-type: none"> • Προβολές-Συναυλίες (περίπου 90 ατόμων, σε υπαίθριο τμήμα ή σε δώμα, με τον κατάλληλο εξοπλισμό -εκδοτήριο εισιτηρίων, θάλαμος προβολής, bar, wc)</p>																																										
ΚΛΕΙΣΤΟΙ ΧΩΡΟΙ (καθαρές επιφάνειες)																																											
<table border="1"> <thead> <tr> <th>ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ</th> <th>Χώρος υποδοχής, προβολής και ενημέρωσης (Περιλαμβάνει γραμματεία συνημέρωσης, χώρους διαδικτυακής σύνδεσης, έκθεση-παρουσίαση της πόλης, μικρό bar και χώρους καθιστικών) Γραφείο διεύθυνσης Κέντρο εξυπηρέτησης πολιτών (Κ.Ε.Π.)</th> <th>1×120 τμ.</th> <th>120 τμ.</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>EΠΥΤΕΡΟ (οικιστικό, πολιτιστικό, κοινωνικό)</td><td>• Αναψυκτήριο – καφενείο, (χώρος συνάθροισης, προπαρασκευής και βιοθητικοί χώροι)</td><td>1×15 τμ.</td><td>15 τμ.</td></tr> <tr> <td>EΓΓΥΤΕΡΟ</td><td>• Εκθετήρια / Πωλητήρια / Μόνιμα περίπτερα (με τοπικά προϊόντα, εκδόσεις τέχνης και λόγου και τεχνήματα παραδοσιακού και σύγχρονου σχεδιασμού)</td><td>1×30τμ.</td><td>30 τμ.</td></tr> <tr> <td>OΠΤΙΚΕΣ-ΘΕΕΣ ΠΡΟΣΒΑΣΕΙΣ</td><td>• Περίπτερα / Εργαστήρια(lab) εναλλασσόμενης χρήσης</td><td>1×75τμ.</td><td>75τμ.</td></tr> <tr> <td>EΣΩΤΕΡΙΚΟ (χαρακτήρας συγκροτήματος, πυκνότητες,ροές, δρομολόγια κίνησης και στάσης, προσανατολισμοί, κατασκευαστικές επιλογές,υλικά κλπ)</td><td>• Αίθουσα προβολών - συναθροίσεων - εκθέσεων (χώρος κατάλληλος για εκδηλώσεις ερασιτεχνικών και μη, καλλιτεχνικών ομάδων, διαλέξεις, προβολές, εκθέσεις, βιοθητικά κ.λ.π.)</td><td>1×12τμ.</td><td>120τμ.</td></tr> <tr> <td>YΠΟΓΕΙΟΙ ΧΩΡΟΙ</td><td>• Αίθουσα Εστίασης (χώρο φαγητού, προπαρασκευή και βιοθητικούς χώρους)</td><td>6×12τμ.</td><td>72τμ.</td></tr> <tr> <td>BΟΗΘΗΤΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ (εξυπηρέτηση του συνόλου των ενοτήτων του συγκροτήματος)</td><td>• Ξενώνες (διαμονή 8-10 ατόμων σε ενιαία διαμορφωμένο χώρο τύπου hostel και 6-8 άτομα σε προσωπικό-ιδιωτικό χώρο)</td><td>1×150τμ.</td><td>150τμ.</td></tr> <tr> <td>XΩΡΟΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ (H/M, κ.λ.π.)</td><td>• Δημόσιοι χώροι λουτρών</td><td>1×75τμ.</td><td>75τμ.</td></tr> <tr> <td></td><td></td><td>SΥΝΟΛΟ</td><td>832τμ.</td></tr> <tr> <td></td><td>Συντελεστής προσαύξησης περίπου 1,6 (για τοίχους Φ.Ο., χώρους κυκλοφορίας και υγιεινής)</td><td></td><td>1.331,2τμ.</td></tr> <tr> <td colspan="2"> <p>Όλα τα ανωτέρω, είτε ως δεσμεύσεις (κτιριολογικά μεγέθη, τμ), είτε ως διαδραστικές συσχετίσεις αποτελούν ένα ευρύτερο «κτιριολογικό» πρόγραμμα, τη ραχοκοκκαλία του σεναρίου λειτουργίας. Σε κάθε περίπτωση αποτελούν το πεδίο σπουδής για να αποδοθεί συνολικά η αρχιτεκτονική και χωρική ενότητα στην οποία θα «στεγαστεί» η κεντρική ιδέα του συγκροτήματος και το νόημα και η ταυτότητα του δημοτικού περιπτέρου.</p> </td></tr> </tbody> </table>		ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	Χώρος υποδοχής, προβολής και ενημέρωσης (Περιλαμβάνει γραμματεία συνημέρωσης, χώρους διαδικτυακής σύνδεσης, έκθεση-παρουσίαση της πόλης, μικρό bar και χώρους καθιστικών) Γραφείο διεύθυνσης Κέντρο εξυπηρέτησης πολιτών (Κ.Ε.Π.)	1×120 τμ.	120 τμ.	EΠΥΤΕΡΟ (οικιστικό, πολιτιστικό, κοινωνικό)	• Αναψυκτήριο – καφενείο, (χώρος συνάθροισης, προπαρασκευής και βιοθητικοί χώροι)	1×15 τμ.	15 τμ.	EΓΓΥΤΕΡΟ	• Εκθετήρια / Πωλητήρια / Μόνιμα περίπτερα (με τοπικά προϊόντα, εκδόσεις τέχνης και λόγου και τεχνήματα παραδοσιακού και σύγχρονου σχεδιασμού)	1×30τμ.	30 τμ.	OΠΤΙΚΕΣ-ΘΕΕΣ ΠΡΟΣΒΑΣΕΙΣ	• Περίπτερα / Εργαστήρια(lab) εναλλασσόμενης χρήσης	1×75τμ.	75τμ.	EΣΩΤΕΡΙΚΟ (χαρακτήρας συγκροτήματος, πυκνότητες,ροές, δρομολόγια κίνησης και στάσης, προσανατολισμοί, κατασκευαστικές επιλογές,υλικά κλπ)	• Αίθουσα προβολών - συναθροίσεων - εκθέσεων (χώρος κατάλληλος για εκδηλώσεις ερασιτεχνικών και μη, καλλιτεχνικών ομάδων, διαλέξεις, προβολές, εκθέσεις, βιοθητικά κ.λ.π.)	1×12τμ.	120τμ.	YΠΟΓΕΙΟΙ ΧΩΡΟΙ	• Αίθουσα Εστίασης (χώρο φαγητού, προπαρασκευή και βιοθητικούς χώρους)	6×12τμ.	72τμ.	BΟΗΘΗΤΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ (εξυπηρέτηση του συνόλου των ενοτήτων του συγκροτήματος)	• Ξενώνες (διαμονή 8-10 ατόμων σε ενιαία διαμορφωμένο χώρο τύπου hostel και 6-8 άτομα σε προσωπικό-ιδιωτικό χώρο)	1×150τμ.	150τμ.	XΩΡΟΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ (H/M, κ.λ.π.)	• Δημόσιοι χώροι λουτρών	1×75τμ.	75τμ.			SΥΝΟΛΟ	832τμ.		Συντελεστής προσαύξησης περίπου 1,6 (για τοίχους Φ.Ο., χώρους κυκλοφορίας και υγιεινής)		1.331,2τμ.	<p>Όλα τα ανωτέρω, είτε ως δεσμεύσεις (κτιριολογικά μεγέθη, τμ), είτε ως διαδραστικές συσχετίσεις αποτελούν ένα ευρύτερο «κτιριολογικό» πρόγραμμα, τη ραχοκοκκαλία του σεναρίου λειτουργίας. Σε κάθε περίπτωση αποτελούν το πεδίο σπουδής για να αποδοθεί συνολικά η αρχιτεκτονική και χωρική ενότητα στην οποία θα «στεγαστεί» η κεντρική ιδέα του συγκροτήματος και το νόημα και η ταυτότητα του δημοτικού περιπτέρου.</p>	
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	Χώρος υποδοχής, προβολής και ενημέρωσης (Περιλαμβάνει γραμματεία συνημέρωσης, χώρους διαδικτυακής σύνδεσης, έκθεση-παρουσίαση της πόλης, μικρό bar και χώρους καθιστικών) Γραφείο διεύθυνσης Κέντρο εξυπηρέτησης πολιτών (Κ.Ε.Π.)	1×120 τμ.	120 τμ.																																								
EΠΥΤΕΡΟ (οικιστικό, πολιτιστικό, κοινωνικό)	• Αναψυκτήριο – καφενείο, (χώρος συνάθροισης, προπαρασκευής και βιοθητικοί χώροι)	1×15 τμ.	15 τμ.																																								
EΓΓΥΤΕΡΟ	• Εκθετήρια / Πωλητήρια / Μόνιμα περίπτερα (με τοπικά προϊόντα, εκδόσεις τέχνης και λόγου και τεχνήματα παραδοσιακού και σύγχρονου σχεδιασμού)	1×30τμ.	30 τμ.																																								
OΠΤΙΚΕΣ-ΘΕΕΣ ΠΡΟΣΒΑΣΕΙΣ	• Περίπτερα / Εργαστήρια(lab) εναλλασσόμενης χρήσης	1×75τμ.	75τμ.																																								
EΣΩΤΕΡΙΚΟ (χαρακτήρας συγκροτήματος, πυκνότητες,ροές, δρομολόγια κίνησης και στάσης, προσανατολισμοί, κατασκευαστικές επιλογές,υλικά κλπ)	• Αίθουσα προβολών - συναθροίσεων - εκθέσεων (χώρος κατάλληλος για εκδηλώσεις ερασιτεχνικών και μη, καλλιτεχνικών ομάδων, διαλέξεις, προβολές, εκθέσεις, βιοθητικά κ.λ.π.)	1×12τμ.	120τμ.																																								
YΠΟΓΕΙΟΙ ΧΩΡΟΙ	• Αίθουσα Εστίασης (χώρο φαγητού, προπαρασκευή και βιοθητικούς χώρους)	6×12τμ.	72τμ.																																								
BΟΗΘΗΤΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ (εξυπηρέτηση του συνόλου των ενοτήτων του συγκροτήματος)	• Ξενώνες (διαμονή 8-10 ατόμων σε ενιαία διαμορφωμένο χώρο τύπου hostel και 6-8 άτομα σε προσωπικό-ιδιωτικό χώρο)	1×150τμ.	150τμ.																																								
XΩΡΟΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ (H/M, κ.λ.π.)	• Δημόσιοι χώροι λουτρών	1×75τμ.	75τμ.																																								
		SΥΝΟΛΟ	832τμ.																																								
	Συντελεστής προσαύξησης περίπου 1,6 (για τοίχους Φ.Ο., χώρους κυκλοφορίας και υγιεινής)		1.331,2τμ.																																								
<p>Όλα τα ανωτέρω, είτε ως δεσμεύσεις (κτιριολογικά μεγέθη, τμ), είτε ως διαδραστικές συσχετίσεις αποτελούν ένα ευρύτερο «κτιριολογικό» πρόγραμμα, τη ραχοκοκκαλία του σεναρίου λειτουργίας. Σε κάθε περίπτωση αποτελούν το πεδίο σπουδής για να αποδοθεί συνολικά η αρχιτεκτονική και χωρική ενότητα στην οποία θα «στεγαστεί» η κεντρική ιδέα του συγκροτήματος και το νόημα και η ταυτότητα του δημοτικού περιπτέρου.</p>																																											

Γενικές πληροφορίες σχετικά με νόρμες (πλάτη διαδρομών, τύποι κλιμάκων, κλίσεις ραμπών, ζητήματα τροφοδοσίας, ειδικά θέματα αναψυκτηρίου, αίθουσας πολλαπλών χρήσεων, ειδικά θέματα ασφαλείας, χωρητικότητας και ορατότητας στον κινηματογράφο) θα παρασχεθούν από τους διδάσκοντες του μαθήματος.

Παρατήρηση 1:

Το πρόγραμμα που αφορά τους κλειστούς χώρους ανάλογα με το σενάριο λειτουργίας - και την ταυτότητα του Περιπτέρου της Πόλης που θα προτείνει η κάθε ομάδα μελέτης, μπορούν να συμπληρωθούν ή να τροποποιηθούν κατ' αναλογία.

Παρατήρηση 2:

Οι ενδιάμεσοι χώροι (αυτοί που δεν περιγράφονται στο "κτιριολογικό πρόγραμμα").

Οι χώροι κίνησης, οι ροές κυκλοφορίας, οι ενδιάμεσες στάσεις, οι χώροι ανάπταυλας, οι σύνδεσμοι των κλειστών και υπαιθρίων χώρων (στοές, αίθρια και αυλές, ημιυπαίθριοι, γέφυρες, σκάλες, ράμπες και στεγασμένες πορείες, pilotis και στέγαστρα) αποτελούν μαζί με τους κοινόχρηστους χώρους (κλειστούς ή ανοιχτούς) τους πιο ενδιαφέροντες τόπους ενός αρχιτεκτονήματος, είτε γιατί οργανώνουν και επαναρυθμίζουν το "πρόγραμμα" είτε γιατί συγκεντρώνουν τα βλέμματα, την αντίληψη, την επικοινωνία με τη φύση, τα κοινά βιώματα και τη συλλογική ζωή. Κυρίως, όμως, γιατί από αυτούς μπορεί να προκύψει η μοναδική ταυτότητα του Χώρου και ο τρόπος ζωής που αυτός προτείνει.

4. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ – ΟΙΚΟΠΕΔΟ ΜΕΣΑ ΣΤΗ ΠΟΛΗ

Τα αναφερόμενα στο προηγούμενο κεφάλαιο θα καλυφθούν εκπαιδευτικά μέσα από τη μελέτη ενός δημόσιου κτιρίου, υπό τη μορφή «Δημοτικό συγκρότημα πολλαπλών δραστηριοτήτων στο κέντρο της πόλης», που συνίσταται από πλέγμα εμπορικών, κοινωνικών και πολιτιστικών λειτουργιών και υπαίθριο χώρο, σε ένα σημείο πολύ κοντά στο κέντρο της πόλης, που ενώ πλαισιώνεται από κτίρια και χώρους πολλών και διαφορετικών χρήσεων και δραστηριοτήτων της δημόσιας ζωής, διατηρεί τα χαρακτηριστικά του «απόμερου και αδρανή» χώρου.

Το συγκρότημα χωροθετείται ανάμεσα στις εγκαταστάσεις της Πολυτεχνικής Σχολής του ΔΠΘ και την πλατεία Εμπορίου όπου εξελίσσεται εβδομαδιαία το παζάρι και θα αποτελεί τη συνέχεια – ένωση, έξιδο και προσέγγιση δύο ζωντανών χώρων, που αναφέρονται τόσο στην καθημερινή ζωή των σπουδαστών του πανεπιστημίου όσο και στην ευρύτερη ζωή της πόλης.

Με τη χωροθέτησή του σε αυτό το σημείο, που σήμερα φιλοξενείται κυρίως η Υπηρεσία καθαριότητας του Δήμου, καλείται να αποσαφηνίσει αφ' ενός τα χαλαρά και απροσδιόριστα όρια του ιστού (χτιστού και υπαίθριου χώρου) σε ένα τόσο κινητικό και κομβικό σημείο της πόλης, αφ' ετέρου να επαναπροσδιορίσει νέες σχέσεις στη γειτονική και την ευρύτερη περιοχή, όπου συνυπάρχουν τόσο οι δημόσιες λειτουργίες και εξυπηρετήσεις (ΔΕΗ, Πυροσβεστική, Εθνική Τράπεζα), η εκπαίδευση (Πανεπιστήμιο, Α' Μειονοτικό σχολείο), η αναψυχή, εστίαση και διασκέδαση στην περιοχή της οδού Βασ. Σοφίας, το εμπόριο (πλατεία Εμπορίου και Παν. Τσαλδάρη) αλλά και η κατοικία κυρίως σε πολυόροφες νέες οικοδομές, που παίρνουν τη θέση των χαμηλών κεραμοσκεπών κτισμάτων.

Το γήπεδο στο οποίο θα γίνει η μελέτη και η αρχιτεκτονική πρόταση έχει εμβαδόν 2600τμ και θα θεωρηθεί ελεύθερο από τις όποιες εγκαταστάσεις υπάρχουν σήμερα (αποθήκες, στέγαστρα, κτίσματα κλπ) και ορίζεται

Το υπό μελέτη οικόπεδο βρίσκεται σε ένα περίοπτο σημείο της πόλης. Με ελεύθερες τις τρεις πλευρές αποτελεί μια νησίδα που μπορεί να ενώσει την περιοχή της "παραλίας" με τους χώρους εστίασης-αναψυχής κ' της πλατείας Εμπορίου, όπου το Σάββατο εξελίσσεται το υπαίθριο παζάρι της πόλης. Στη βόρεια πλευρά γειτνιάζει με το κτίριο της ΔΕΗ, η μελέτη γίνεται με τη σύμβαση ότι οι εγκαταστάσεις της Πυροσβεστικής, εντός του οικοπέδου θα απομακρυνθούν από το κέντρο της πόλης. Ταυτόχρονα το Ανατολικό Τμήμα επανασχεδιάζεται σαν κοινόχρηστος χώρος (πάρκο), που διαχωρίζεται από το οικόπεδο μελέτης με πεζόδρομο πλάτους 7.5μ. Την αρχική ανάταξη της εικόνας του χώρου (καθαίρεση κτιρίου Πυροσβεστικής, νοηθητικών κτισμάτων, προάυλιων μαντρών κλπ) και την άρση ορίων-εμποδίων μπορούν να ακολουθήσουν σκέψεις-δοκιμές ένταξης των δραστηριοτήτων του Περιπτέρου της πόλης σε ένα τόσο κομβικό και πολυσύχναστο σημείο.

Υψόμετρα του εδάφους, βασικές διαστάσεις του οικοπέδου, προσανατολισμός και σχηματικές πληροφορίες για τον αστικό περίγυρο (δρόμοι, θέσεις και ύψη κτιρίων), σημειώνονται στο συνημμένο τοπογραφικό.

Είναι απαραίτητο οι πληροφορίες αυτές να αναπτυχθούν και να γίνουν κατανοητές με πληρότητα, μέσα από επιτόπιες επισκέψεις, σκίτσα, φωτογραφίες, πρόχειρες εκτιμήσεις

μεγεθών, εντοπισμό σχέσεων και αμοιβαίων επιρροών, «σφυγμομέτρηση» του ύφους της περιοχής καθ'όλη τη διάρκεια του 24ώρου.

5. ΖΗΤΟΥΜΕΝΑ:

ΣΧΕΔΙΑ.

5.1.1	ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΟ (Το κτίριο και η σχέση του με την ευρύτερη περιοχή)	1:200
5.1.2	ΚΑΤΟΨΕΙΣ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΕΠΙΠΕΔΩΝ	1:200
5.1.3	ΟΛΕΣ ΟΙ ΟΨΕΙΣ	1:100
5.1.4	ΤΟΜΕΣ (ελαχ. 3, οι πλέον απαραίτητες)	1:100
5.1.5	ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΑΠΟΨΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΟΣ (Συνολικές ή τοπικές)	
5.1.6	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΣΚΙΤΣΑ/ΣΧΕΔΙΑ/ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΕΙΣ (πού εκφράζουν σημαντικές καμπές στην εξέλιξη της συνθετικής επεξεργασίας του θέματος ή το τελικό αποτέλεσμα)	

Τρόπος σχεδίασης: Ελεύθερη επιλογή ενός ή συνδυασμού από τα ακόλουθα μέσα έκφρασης: Μολύβι, μελάνι, χρώματα, σε ριζόχαρτο, διαφανές ή αδιαφανές χαρτί, σε φωτοαντίγραφα, φωτοτυπίες ή πρωτότυπα/ηλεκτρονική σχεδίαση.

Όλα τα σχέδια θα παραδοθούν κολλημένα σε ισομεγέθη χαρτόνια 50X70 εκ.

ΜΑΚΕΤΕΣ.

5.2.1	ΜΑΚΕΤΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (από τις δοκιμές επεξεργασίας του θέματος – διάφορες κλίμακες)	
5.2.2	ΜΑΚΕΤΑ ΤΕΛΙΚΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ (Το κτίριο μέσα στην ευρύτερη περιοχή)	1:200

5.3 ΚΕΙΜΕΝΟ – ΕΚΘΕΣΗ.

Η μελέτη θα υποστηρίζεται από μικρό κείμενο έκτασης μίας περίπου σελίδας όπου, λακωνικά, θ' αναφέρονται τα βασικά ειδοποιιά χαρακτηριστικά της πρότασης, οι κύριες επιλογές πού οδήγησαν σ' αυτή και η τεκμηριωμένη αιτιολόγησή τους.

ΣΕΛΙΔΑ ΑΡΧΕΙΟΥ Α4/ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ.

CD με τη συνολική παρουσίαση της εργασίας
Αρχείο A4 με μικρό κείμενο περιγραφής

ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΜΕΛΕΤΗΣ.

Παρουσιάζεται στο συνημμένο πρόγραμμα του μαθήματος.

*Οι φοιτητικές ομάδες εργασίας θα είναι έως τριμελείς.

*Μπορεί να υπάρξουν αλλαγές στο ωρολόγιο πρόγραμμα του μαθήματος

